

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

45

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-64-8

BRNO 2004

3001-

9395458

PŘEHLED VÝZKUMŮ 45

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
- Odpovědný redaktor: doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Ing. Petr Škrdla, PhD., Mgr. Balázs Komoróczy, PhDr. Lubomír Šebela, CSc.,
PhDr. Rudolf Procházka, CSc., PhDr. Jiří Doležel, Dana Gregorová, Alice Del
Maschio
- Na titulním listě: Jeskyně Švédův stůl. Foto Jiří A. Svoboda
- Tisk: Bekros
- Náklad: 400 ks

© 2004 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

by (různě velké, tvarově stejné nádoby s naprosto totožnou strukturou stěpu, povrchové úpravy a výzdoby: sousředné kruhy na vnějších dnech nádob – počet a umístění, vleštované pásy na plecích nádob apod.). To ukazuje na původ keramiky z okruhu jednoho hrnčíře nebo jedné dílny. V objektu byly dále nalezeny ohlazené kostěné předměty a skleněný korálek z modrého kobaltového skla.

Jaroslav Peška, Filip Šrámek, AC Olomouc

Resumé

Olomouc (Kataster Neředín, Bez. Olomouc), „Mýlina“. LT A, LT B-C. Siedlung. Rettungsgrabung.

OTROKOVICE (okr. Zlín)

„Čtvrtky“ – SV obchvat silnice I/55 – připojení Otrokovic SO 113. Halstat, platěnická kultura. Žárový hrob. Záchraný výzkum.

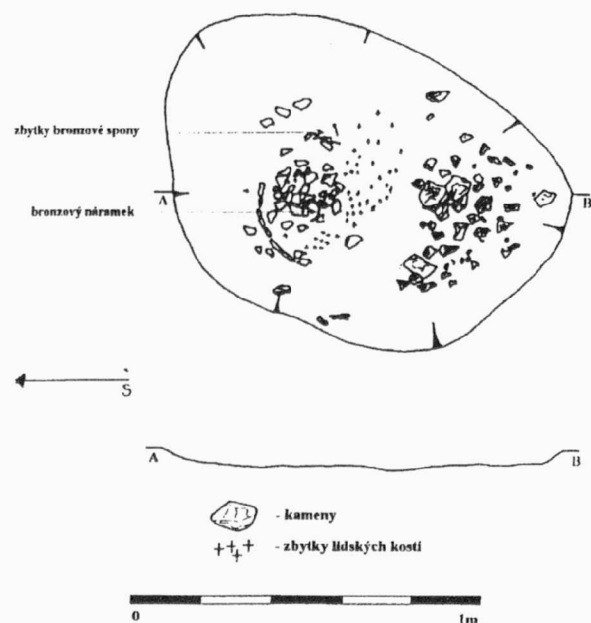
Na trase nově budované komunikace městského obchvatu severovýchodním směrem od původního městského jádra Otrokovic byl v květnu roku 2003 zjištěn pozůstatek jednoduchého žárového hrobu. Jedná se nepochybně o součást rozsáhlejšího pohřebiště, které je s největší pravděpodobností situováno severním směrem od nalezeného hrobu a zjevně souviselo se sídlištěm objeveným v roce 2002 při realizaci stavby severovýchodního obchvatu Otrokovic. Jak sídliště, tak i nově

objevený hrob jsou situovány v polní trati s pomístním názvem „Čtvrtky“, přičemž pozůstatky sídliště byly zjištěny na mírném severním svahu, kdežto nález hrobu, případně pohřebiště je na svahu západním (vzdálenost mezi oběma nalezišti je ca 400 m). Nová lokalita je situována na ZM 1:10 000, č.l. 25-31-24, od Z s.č. 21 a 24 mm, od J s.č. 251 a 256 mm. Hrobová jáma byla oválného půdorysu o průměru 1,25 m, mělce zahloubená (maximální hloubka 0,15 m). Byla obložena menšími pískovcovými kameny, obložení hrobu se lépe dochovalo na jižní straně. V hrobě byla zjištěna jen jedna ústřední nádoba (osudí), která obsahovala zbytky spálených lidských kostí (podle předběžné antropologické analýzy dr. J. Langové se jednalo o mladého jedince). Nade dnem nádoby se podařilo zachytit a vyzvednout tři fragmenty bronzové spony a zároveň se zde dochoval obrys bronzového náramku o průměru 6,5 cm, který se ale vzhledem ke špatnému stavu dochování nepodařilo vyzvednout a zachránit. Při proplachování výplně nádoby se také získalo celkem 8 ks kostěných korálků (vzhledem k charakteru hrobové výbavy se tak zřejmě jednalo o ženský pohřeb). Jednoduché zahloubené pohřby s kamenným obložněním jsou na východní Moravě z pozdní doby bronzové a nástupu starší doby železné poměrně časté (např. pohřebiště v Sehradcích – Slopném) a vzhledem k předpokládanému vztahu tohoto nálezů k sídlišti objevenému v roce 2002 lze i tento hrobový celek zařadit do slezsko-platěnické fáze okruhu popelnicových polí, nejspíše do počátečního stadia platěnické kultury.

Jiří Kohoutek, ÚAPP Brno

Otrokovice SV obchvat - silnice I/55 trat' Čtvrtky II - 2003

H1



Obr. 10. Půdorys a řez žárového hrobu ve trati „Čtvrtky“ v Otrokovicích. Otrokovice „Čtvrtky“. Brandgrab, Grundriss und Profil.

Resumé

Otrokovice (Bez. Zlín), Čtvrtky“. Hallstattzeit, Platěnické Kultur. Brandgrab. Rettungsgrabung.

RADVANICE (okr. Přerov)

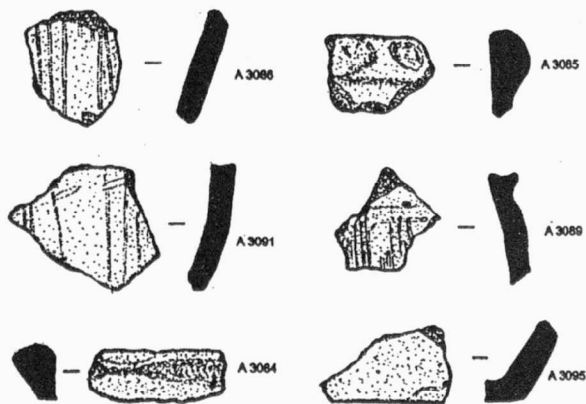
„Na Vinohradech“. Doba laténská. Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení: Muzeum Komenského v Přerově, inv. A3081 – A3089.

V souvislosti s povrchovým průzkumem prováděným na trase budoucí dálnice D1 byly v dubnu 2002 pracovníky Muzea Komenského v Přerově zachyceny východně od intravilánu obce Radvanice stopy sídliště z doby laténské. Lokalita je situována na nevelkém, ale výrazném výběžku terénní vlny, exponované k jihovýchodu a její poloha v ZM 1:10 000 list 25-13-03 je dána koordináty 144 mm, 162 mm, 140 mm a 128 mm od Z s.č. a 101 mm, 94 mm, 51 mm a 66 mm od J s.č.. Povrchovým sběrem zde bylo získáno několik desítek kusů převážně tuhé keramiky z doby laténské, část keramických zlomků je zdobena svislým rýhováním (obr. 11). Nalezeny zde byly také kusy sklovité strusky a mazanice.

Aleš Drechsler, M Komenského v Přerově
Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Resumé

Radvanice (Bez. Přerov), „Na Vinohradech“. Laténezeit. Siedlung. Terrainbegehung.



Obr. 11. Radvanice „Na Vinohradech“. Výběr keramiky z laténského sídliště.

Radvanice „Na Vinohradech“. Auswahl der Keramikfunde aus der laténezeitlichen Siedlung.

ROKYTNICE (okr. Přerov)

„Nad oborou“, „Za oborou“. Pravěk, latén. Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsíci dubnu byly zahájeny zemní práce na vysokotlakovém plynovodu Klopotovice – Rokytnice, a sice v úseku Citov – Rokytnice, které spočívaly jednak ve skrývce ornice (šířka 2,5 m v trase plynovodu), jednak v hloubení rýhy pro uložení plynovodního řadu. Tyto práce byly průběžně sledovány. Archeologické objekty byly zachyceny až na katastru Rokytnice, a to v poloze „Nad oborou“ a „Za oborou“ (ZM ČR 1:100 000, list 25-1, 1. 40 mm od Z s.č. a 118 mm od J s.č., 2. 44 mm od Z s.č. a 119 mm od J s.č.). Trasa plynovodu prošla Středomoravskou nivou a svým SV úsekem se dotkla Čekyňské pahorkatiny. V případě polohy „Za oborou“ se jedná o SV stranu úvalového údolí, jež mírně klesá směrem JZ k levému břehu bezejmenné vodoteče. Poloha „Nad oborou“ se přimyká ke stejné vodoteči z opačné strany. Nadmořská výška obou nalezišť se pohybuje kolem 225 m. Polohopisně se obě lokality nacházejí severně Rokytnice, mezi silnicí do Kokor a místní komunikací vedoucí z obce severním směrem ke spalovně. Obě lokality odděluje již zmíněná vodoteč.

Sledování výkopů pro nově budovaný vysokotlaký plynovod přineslo nové poznatky o intenzitě osídlení Středomoravské nivy a přilehlé části Čekyňské pahorkatiny. První stopy pravěkého a raně historického osídlení jsme zaznamenali až na JZ výběžcích zmíněné pahorkatiny. Zatímco objekty prozkoumané v poloze „Za oborou“ svým charakterem indikují přítomnost většího sídliště z doby laténské (LT B2 či LT C1), z polohy „Nad oborou“ je nálezový fond tak chudý, že dovoluje určitě lidské aktivity v průběhu pravěku pouze konstatovat.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé

Rokytnice (Bez. Přerov), „Nad oborou“, „Za oborou“. Laténezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

SOBŮLKY (okr. Hodonín)

Hradisko „Vala“. Halštát. Povrchový průzkum.

V rámci projektu „Reidentifikace nemovitých kulturních památek v ČR“ bylo při obhlídce hradiska v trati „Vala“ u Sobůlek (r. č. 2387) v prosinci 2003 povrchovým sběrem získáno několik nezdobených stěpů keramiky šedohnědých odstínů a zlomky mazanice. Soubor lze rámcově datovat do období halštátu. Prospekte byla uskutečněna v prostoru valu na severní straně akropole. Datování odpovídá poznatkům dřívějšího revizního výzkumu na jižní straně hradiska (Macháček 1993).

Tomáš Zeman, Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně

Literatura

Macháček, J. 1993: Revizní výzkum na hradisku Vala u Sobůlek (okr. Hodonín), PV 1989, obr. 12: 8, 42-43. Brno.

Resumé

Sobůlky (Bez. Hodonín), Burgwall „Vala“. Hallstattzeit. Terrainbegehung.

SUDOMĚŘICE (okr. Hodonín)

„Horní chmelnice“, „Valcha“. Doba laténská. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při záchranném výzkumu na stavbě obchvatu obce bylo zachyceno mimo jiné (viz kap. Eneolit, Doba bronzová, Doba římská a stěhování národů, Středověk a novověk) vícefázové sídliště z doby laténské. Nejstarší komponentu tvoří několik zlomků typické tuhé keramiky pozdně halštatského až časně laténského období, které pocházejí z kulturních vrstev a výplní mladších objektů. Mnohem výrazněji je zastoupen horizont datovaný předběžně do středního a mladého laténského stupně. Vedle nálezů z vrstev byly odkryty půdorysy dvou zahloubených chat a další rozsáhlé objekty blíže neznámé funkce, nelze vyloučit ani přítomnost nadzemních staveb. Pokračování výzkumu je plánováno na rok 2004.

David Parma, ÚAPP Brno

Resumé

Sudoměřice (Bez. Hodonín), „Horní chmelnice“, „Valcha“. Laténezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

ŠAKVICE (okr. Břeclav)

„Bílé břehy“. Latén. Ojedinelý nález. Povrchový sběr.

Na poli jižně od ústí potoka Štinkovky do Novomlýnské nádrže byl nalezen fragment náramku z modrého skla.

Petr Kubín, RM Mikulov

Resumé

Šakvice (Bez. Břeclav), „Bílé břehy“. Laténezeit. Einzel-fund. Oberflächensammlung.